

Fastställande av älgskötselplan för 04-12-20-106-Ä

Beslut

Länsstyrelsen fastställer bifogad skötselplan för Ärla-Stenkvista älgskötselområde, 04-12-20-106-Ä att gälla till och med utgången av jaktåret 2020.

Beskrivning av ärendet

Älgskötselplanen är framtagen efter samråd med berörda fastighetsägare och jakträttsinnehavare inom älgskötselområdet samt älgförvaltningsgruppen. Berörd älgförvaltningsgrupp har yttrat sig över älgskötselplanen innan den överlämnats och granskats av Länsstyrelsen. Detta för att säkerställa att skötselplanen är i linje med den förvaltningsplan som gäller inom förvaltningsområdet.

Älgförvaltningsgruppen i älgförvaltningsområde 8 har tillstyrkt bifogad älgskötselplan.

Länsstyrelsens kommentar

Utifrån de förutsättningarna ni har uppgett i skötselplanen, kommer er planerade avskjutning sannolikt inte att minska älgtätheten som ni önskar.

Enligt prognos framtagen i Älgfrode utifrån de värden ni uppger i planen är det istället troligt att älgtätheten inom området ligger kvar på samma nivå hela planperioden.

Motivering till beslutet

För ett älgskötselområde ska det finnas en skötselplan. Älgskötselplanen ska bidra till en adaptiv förvaltning och till att nå älgförvaltningsplanens mål. En älgskötselplan ska vara framtagen efter samråd med älgförvaltningsgruppen och sedan fastställas av Länsstyrelsen. För att fastställas ska planen alltid minst innehålla de kriterier som ställs i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2011:7).

En älgskötselplan omfattar en period om tre år, om inte Länsstyrelsen beslutar annat.

Länsstyrelsen bedömer att älgskötselplanen för Ärla-Stenkvista älgskötselområde är framtagen i enlighet med Naturvårdsverkets krav. Planen kan därför godkännas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

3 § jaktförordningen (1987:905) samt 27 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NSF 2011:7).

Information

Företrädare för älgskötselområdet ska minst en gång om året göra en uppföljning av älgskötselplanen och vid behov vidta åtgärder och föreslå ändringar för Länsstyrelsens fastställande. I god tid innan treårsperioden passerat ska en ny plan ha tagits fram.

Om förvaltningsgruppen framför synpunkter på planens inriktning eller dess efterlevnad kan det vara nödvändigt med revidering. Vidare gäller att om det under planperioden visar sig att förändringar är nödvändiga för att nå målen, så ska planerna revideras och meddelande om detta skickas till Länsstyrelsen. Om skötselområdets areal förändras med mer än 10 % bör en ny skötselplan utarbetas.

Länsstyrelsen påminner om att innebörden av detta beslut ska meddelas de fastighetsägare, jakträttshavare och i förekommande fall viltvårdområdesföreningar som berörs av beslutet.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 1.

Beslutande

Beslutet har fattats av vilthandläggare Viktor Tylstedt.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor:

1. Du kan överklaga beslutet
2. Kopia av älgskötselplanen

Kopia till:

Älgförvaltningsgruppen

Bilaga 1

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du **skriftligen** överklaga beslutet hos förvaltningsrätten. **Observera att du ska skicka eller lämna överklagandet till Länsstyrelsen i Södermanlands län, 611 86 Nyköping. Du kan även skicka in överklagandet via e-post till sodermanland@lansstyrelsen.se.** Det ska du göra därför att Länsstyrelsen måste pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till förvaltningsrätten.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be om att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas eller inte.

Om någon annan part överklagar beslutet, till exempel en kommun eller annan myndighet, är tiden **tre veckor från det datum som står på beslutet**.

Ditt överklagande ska innehålla:

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer
- hur du vill att beslutet ska ändras
- varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- personnummer
- adress till bostaden
- telefonnummer där du kan nås
- eventuellt övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna skicka handlingar till dig

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning, bör du skicka med kopior på dessa.

Ombud

Du har rätt att anlita ett ombud för att sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Ytterligare upplysningar

Behöver du veta mer om hur du ska göra, går det bra att ringa till Länsstyrelsen, telefon 010-223 40 00. Fråga efter den som varit föredragande i beslutet.

ÄLGSKÖTSELSPLAN

Version 2.0 uppdaterad 2018-03-16

Namn på älgskötselområdet

Ärta Stenkvista älgskötselområde

Typ av plan

- Igskötselplan (nytt älgskötselområde/ny period)
 Reviderad älgskötselplan (inom pågående period)
 Reviderad avskjutningsplan (inom pågående period)

Diarietyp av älgskötselplanen

- Nytt älgskötselområde (planen har inte inlämnats tidigare)
 Till befintligt älgskötselområde.
Diarienummer:

Version (datum)

2018-03-25

Länsstyrelsens reg. nummer

04-12-20-106

Älgskötselplan för perioden

2018

till och med

2020

Reviderad datum

Revidering orsak

- Beslutad av Länsstyrelsen
 Ansökt om ändring av areal (nytt/ändrat område)

13 979

(Arealen används inte i beräkningar, beräkningarna baseras på total areal)

Total areal ÄSO (ha)

Areal åkermark i ha

Registrerande län

Länsstyrelsen Södermanland

ÄFO nummer

8

ÄFO namn

Älgförvaltningsområde 8

Fastställd av länsstyrelsen den

LÄNSSTYRELSEN SÖDERMANLANDS LÄN

2018-05-25

Dnr
Dossnr

Länsstyrelsens noteringar och villkor för beslut om fastställande av planen:

INNEHÅLL:

1. MÅLSÄTTNINGAR

- 1.1 Älgstammen
- 1.2 Skog och betesskador

2. NULÄGESBESKRIVNING

- 2.1 Uppgifter om älgstammen
- 2.2 Uppgifter om skogstillstånd och betesskador
- 2.3 Skador på gröda
- 2.4 Trafikolyckor med älg
- 2.5 Övrig dödlighet
- 2.6 Predation

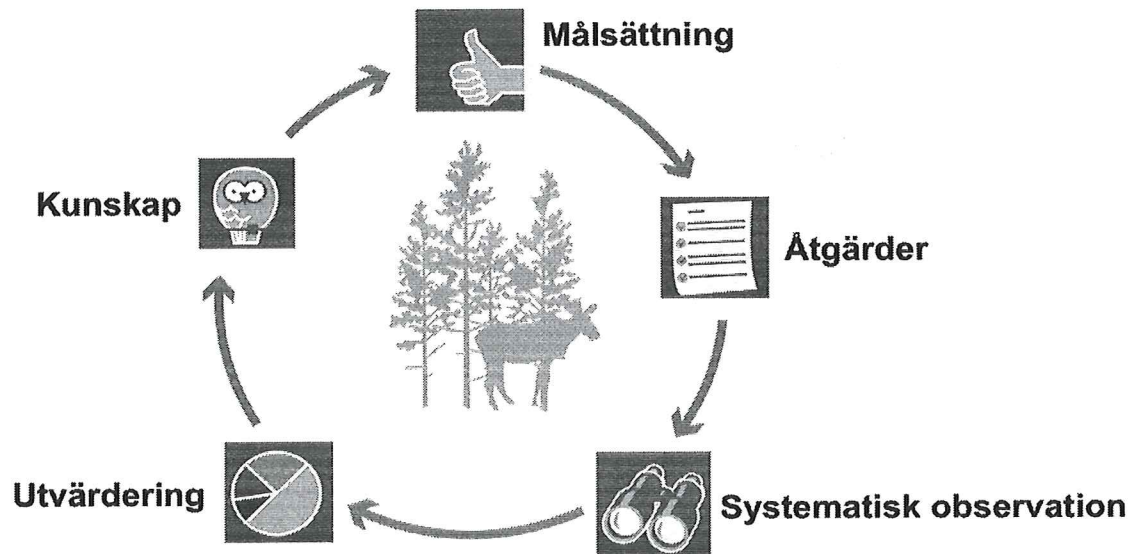
3. SAMMANFATTNING MÅLSÄTTNINGAR OCH NULÄGE

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

- 4.1 Planerad avskjutning
- 4.2 Avskjutningsförslag licensområden
- 4.3 Planerade inventeringar

5. ÖVRIGT

- 5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom äso.
- 5.2 Bilagor

1. MÅLSÄTTNINGAR

1.1 Mål för älgstammens utveckling inom älgskötselområdet

Kvantitativ målsättning för treårsperioden

Antal de kommande 3 åren

Öka	Oförändrad	Minska
☐	☐	☒

Älgstammen ska

Med hänsyn till:

Med hänsyn till rådande fodertillgång och betestryck av övrigt klövvilt

Kvantitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

	antal	antal/1000 ha	%
Tjur	25	1,8	0,287356321839
Ko	45	3,2	0,51724137931
Kalv	17	1,2	0,195402298851
Totalt	87	6,2	1

Mål för vinterstam	2020	
Vinterstam älg/ 1000 ha	6,0	efter jakt

Kvalitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

Andel tjur av vuxna:	35%	i älgobs
Antal kalvar per hondjur:	0,75	uttryckt som ett decimaltal enligt älgobs
Målsättning kalvandel i avskjutning:	65%	av totala avskjutningen
Slaktvikter kalv (kg)	54	i medelvikt för alla vägda kalvar från jaktstart

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

Obsen för ÅSO är för låg varpå ett medel med angränsande ÅSO används.

1.2 Övergripande målsättningar för skogens utveckling inom ÄLGFÖRVALTNINGSOMRÅDET

Tallar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)	2%	Ange i %
Granar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)		Ange i %
Tallar	ANDEL oskadade av klövvilt vid 5 m		Ange i %
Tallar	ANTAL oskadade av klövvilt vid 5 m		Ange i stammar/hektar

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR

2.1 Uppgifter om älgstammen inom älgskötselområdet

Uppgifter om älgstammen och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetsssäkrade metoder.

2.1.1 Den totala avskjutningen inom ÄSO på årsbasis

Bör avse de senaste tre årens avskjutning.

År	2015	2016	2017
Tjur	8	8	8
Hondjur	5	5	7
Kalv	23	25	29
Totalt	36	38	44
Totalt per 1000 ha	2,4	2,7	3,1
Areal (ha för respektive år)	15 076	13 975	13 979

Sammanställning av avskjutningen de senaste tre åren för uppföljning av kvalitetsmålen.

År	2015	2016	2017
Tjurandel avskj. (tjur/vuxna)	62%	62%	53%
Kalvandel avskj. (kalv/totalt)	64%	66%	66%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.2 Älgobservationer (älgobs)

Minst de senaste fyra årens älgobs jämförs för att trenden i älgpopulationen ska kunna följas.

År	2014	2015	2016	2017	Medel
Antal obstimmar	4 030	3 448	3 544	3 819	3604
Observationer per mantimme	0,098	0,124	0,103	0,094	0,107
Antal kalvar per hondjur	0,683	0,820	0,781	0,665	0,76
Andel tjur av vuxna	35,4%	35,8%	40,4%	36,2%	37,47 %

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.3 Spillningsinventering

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Antal provtyor						
Antal dagar i inventeringsperiod						
Antal funna spillningshögar						
Spillningshögar per älg och dygn						
Antal högar per ruta (täthetsindex)	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
Vinterstam i antal/1000 ha (max)						
Vinterstam i antal/1000 ha (min)						
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)						

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.1.4 Kalvvikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda älgkalvar inom ÄSO från de senaste tre åren.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal vägda kalvar					
Slaktvikt kg septemberjakt (vägda)	0	0	0	0	0
Slaktvikt kg oktoberjakt (vägda)	50	56	56	50	55
Slaktvikt kg medel (vägda)	50	56	56	50	55

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.5 Vuxna vikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda vuxna älgar inom äso från de senaste tre åren.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal vägda kor					
Slaktvikt kg (vägda) kor	144	128	156	157	141
Antal vägda tjurar					
Slaktvikt kg (vägda) tjurar	160	164	193	147	165

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.6 Medelålder

Medelålder för samtliga fällda och tandsnittade vuxna älgar inom äso från de senaste tre åren.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal åldersbestämda kor					
Medelålder år (tandsnitt) kor	0	1	0	0	0
Antal åldersbestämda tjurar					
Medelålder år (tandsnitt) tjurar	2	2	0	1	0

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.7 Reproduktion

Antal utstöta ägg per hondjur från livmoderundersökningar inom äso från de senaste tre åren.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal analyserade kor					
Ägg per hondjur (livmoderanalys)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.8 Flyginventering

År			
Tjur			
Ko			
Kalv			
Totalt			

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.9 Bedömning av den nuvarande älgstammen inom älgskötselområdet

Antal de senaste 3 åren

Älgstammen har

Ökat	Oförändrad	Minskat
☐	☐	☒

År

Vinterstam, älg/1000 ha

2013	2014	2015	2016	2017
				6,8

Beräknad sammansättning andel vid periodens start

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur	26	27%	1,9	35%
Ko/kviga	49	52%	3,5	
Kalv	20	21%	1,4	
Summa	95	100%	6,8	

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

Sammansättning har beräknats med bedömningar av tidigare års planer, avskjutning och älgobs i området.

Kvalitet de senaste 3 åren

Tjurandelen

Medelåldern

Kalvvikterna

Reproduktionen

Minskat	Oförändrad	Ökat
☐	☒	☐
☐	☒	☐
☐	☒	☐
☐	☒	☐

2.1.10 Sammanställt beräkningsunderlag för analys i Älgfrode

Data till Älgfrode

Områdets areal i ha

Målsättning

Antal älgar per 1000 ha

% tjur av vuxna

13979
6,0
35%

Älgstammens egenskaper

Enligt älgobs

% tjur av vuxna

Antal kalvar per vuxet hondjur

Enligt avskjutning

% tjurkalv av alla kalvar

Medel 4 år	Medel 2 år	Senaste år
37%	38%	36%
76%	72%	67%
52%		

Avskjutning

Antal vuxna tjurar

Antal vuxna hondjur

Antal kalvar

Älgstammens storlek

Antal älgar per 1000 ha

8
7
29
6,8

Dödlighet utöver jakt

Antal vuxna tjurar per år

Antal vuxna hondjur per år

Antal kalvar per år

Rovdjur	Trafik	Övrigt
0,0		
0,1		
0,6		

Bedömd eller beräknad sammansättning enligt Älgfrode antal vid periodens slut (utökad uppgift ej obligatorisk)

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur	21	25%	1,5	32%
Ko/kviga	45	54%	3,2	
Kalv	17	20%	1,2	
Summa	83	100%	5,9	

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.2 Inventeringar av skogstillståndet inom älgskötselområdet

Uppgifter om skogstillståndet och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.2.1 Fodertillgång och skadeläge på skog enligt Skogsstyrelsens foderprognoser och Äbin inom ÄFOt

Fodertillgång och prognos	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Areal ungskog	5 831	5 781	5 749	5 725	5 695	5 665	5 635
RASE (rönn, asp, sälg, ek), andel ytor med förekomst							

Utveckling kommande 5 åren	Ökande	Oförändrad	Minskande
Areal tallfoder	☐	☐	☒

Övriga uppgifter om skogstillståndet enligt Äbin		2015	2016	2017	2018
Tallar	Årsskada (vinterskador + sommarskador)		34%		
Tallar	Andel stammar utan viltskador		18%		
Ståndortsanpassning	Andel mager mark föryngrad med tall		68%		
RASE	Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus		8%		
Granar	Årsskada (vinterskador + sommarskador)				

2.2.2 Bedömt betetryck i avsaknad av Äbin eller som komplettering till Äbin

För	Tolerabla	För omfattande	2016	2017	2018
Tall	☐	☒			
Gran	☐	☒			
RASE, välj alternativ i lista	Omhändertats istället av:		Svagt	Medel	Medel

Bedömningen grundar sig på

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.
 Gran barkas av annat klövvilt.

2.3 Redovisning av skador på gröda

	Tolerabla	För omfattande
Omfattning	☐	☒

Redogörelse för typ av skador och var skadorna har förekommit.
 Lokalt stora skador på höstraps och spannmål. Det totala betetrycket på åkermark är för stort.

3. SAMMANFATTNING MÅL OCH NULÄGE

	Mål	Nuläge	Trend	Åtgärdsförslag
Vinterstam, älgar per 1000ha registrerad jaktareal	6,0	6,8		
Vinterstam, antal älgar totalt inom ÄSO	84	95		
Andel tjur av vuxna i älgobs	35%	37%		
Antal kalvar per hondjur i älgobs	0,75	0,76		
Kalvandel i avskjutning	65%	65%		
Slaktvikter kalv (kg)	54	54		
Färska skador tallar/produktionstammar, max		34%		
Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus		8%		
Fodersituation enligt foderprognos				
Älgolyckor inom ÄSO, antal totalt		5		
Övrig dödlighet, antal älgar inom ÄSO		3		
Predation, antal älgar inom ÄSO		1		

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

4.1 Avskjutning för älgskötselområdet

År	2018	2019	2020
Tjur	6	6	5
Hondjur	6	6	5
Kalv	23	23	18
Antal älgar totalt	35	35	28
Andel tjur av vuxna (%)	50%	50%	50%
Andel kalv av total avskjutning (%)	66%	66%	64%
Areal (ha för respektive år)	13 979	13 979	13 979
Totalt per 1000 ha	2,5	2,5	2,0

Avskjutning baseras på:

- Ber kningsmodell Igfrode (bifogas)
 Annan ber kning/ f rslag (bifogas)

Motivering för avvikelser jämfört med beräkningsmodellens förslag

Sänkning av stammen till 6/1000ha för att möta betestrycket från övrigt klövvilt. Kan komma att revideras beroende på vargrevir

Avskjutningen planeras att genomföras med en "pott" modell, där älgen skjuts där den finns. Detta för att kunna störa i känsliga områden.

4.2 Planerade inventeringar

År	2019	2020	2021
Äbin	☐	☐	☐
Spillningsinventering	☐	☐	☐
Flyginventering	☐	☐	☐
Avskjutningsstatistik	☐	☐	☐
Älgobs	☐	☐	☐
Kalvvikter	☐	☐	☐
Foderprognoser	☐	☐	☐

Kommentarer

Ingen inventering är planerad under planperioden. Målet är att få upp antalet obstimmar.

5. ÖVRIGT

5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom äso.

Denna älgskötselplan har utformats i samråd med berörda fastighetsägare och jakträttshavare.

Johan Nilsson

Företrädare för älgskötselområdet

Namnförtydligande

Datum:

9/5 18

Älgskötselplanen tillstyrks av älgförvaltningsgruppen

Älgskötselplanen tillstyrks inte av älgförvaltningsgruppen

För älgförvaltningsgruppen

Ulrica Celbring

Namnförtydligande

Motivering eller avvikande mening

5.2 Bilagor

Beräkningar i älgrode

Protokoll samråd mellan markägare o jägare

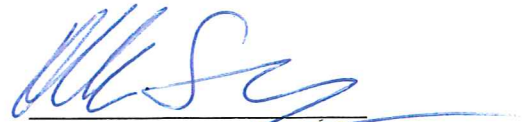
Samrådsprotokoll.

Älgskötselplanen för perioden 2018-2020 för Ärla –Stenkvista ÄSO har tagits fram av styrelsen och presenterats för representanter för markägare o jägare. På samrådet har alla fått säga sin mening och planen har justerats därefter.

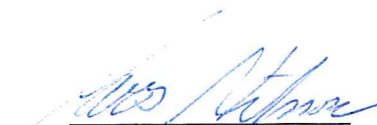
Ärla 2018-03-28

Johan Nilsson
Ordförande, Styrelsen

Olle Sollenberg
Markägare

Lars Nilsson
Markägare

Max Bang
Jägare